

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na souhrnných zůstatcích na účtech finančních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, na účtech státních právnických osob, státních fondů a dalších subjektů, pokud tak stanoví zákon.

Ke správě peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny**, na kterém jsou kromě všech příjmů a výdajů státního rozpočtu vedeny též výnosy z prodeje státních dluhopisů, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků, spravované finančními úřady. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnná pozice státní pokladny

Ukazatel	v mil. Kč			
	31.3.2004 (1)	31.3.2005 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	-7 819	8 249	16 068	x
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	4 541	11 451	6 910	252,2
3. Sdílené clo EU a SR - saldo	0	558	558	x
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	467	605	138	129,6
5. Prostředky na účtech SFA (netermínované)	54 182	43 402	-10 780	80,1
- toho: prostředky na umořovacím účtu	45 931	35 003	-10 928	76,2
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 5)	51 371	63 707	12 336	125,1
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-51 246	-64 207	-12 961	125,3
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	125	58	-67	46,4

V 1. čtvrtletí 2005 stejně jako v minulém roce byly na účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky účelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně, obchvat Plzně apod.), ale také prostředky získané dřívějšími emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím účtu). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci souhrnného účtu SP je ale méně výrazné – proti stavu k 31. březnu loňského roku je letos nižší o 10,9 mld. Kč.

Ke konci března 2005 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek ve výši 63,7 mld. Kč (podrobněji viz tabulku č. 5 v příloze). Tento byl součtem:

- **přebytku státního rozpočtu ve výši 8,2 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 206,8 mld. Kč a výdaji ve výši 198,6 mld. Kč,

- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 11,5 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 31,9 mld. Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 20,5 mld. Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – obce a kraje – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),

- **zůstatku sdílených daní (cla) Evropské unie (ES) a státního rozpočtu ve výši 0,6 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovým vybraným clem ve výši 1,9 mld. Kč a jeho převody do rozpočtu EU (1,1 mld. Kč) a do státního rozpočtu (0,3 mld. Kč),

- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 0,6 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (1,5 mld. Kč) a převodem (0,9 mld. Kč),

- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 43,4 mld. Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na netermínovaných účtech u ČNB (např. na umořovacím účtu 35,0 mld. Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,6 mld. Kč, na účtu pro úhradu restitucí a ostatních účelových prostředků pro Ministerstvo zemědělství 1,6 mld. Kč, na účtech prostředků z úvěrů EIB na výstavbu dálnice D8 1,1 mld. Kč, na odstraňování škod z povodní roku 2002 ve výši 0,2 mld. Kč, na Masarykovu univerzitu 0,2 mld. Kč a na dálniční obchvat Plzně v částce 0,2 mld. Kč, dále na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld. Kč, na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní /mimo prostředků z úvěru EIB/ 0,3 mld. Kč a dalších).

Zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání **úrokových výnosů**, resp. **úsporu úrokových nákladů** v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až březnu 2005, t.j. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti loňskému 1. čtvrtletí zlepšilo, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků na souhrnném

účtu státní pokladny dosahoval 329 mil. Kč proti 402 mil. Kč v loňském roce. Průměrný denní stav souhrnného účtu SP byl v meziročním srovnání nižší (19,0 mld. Kč proti loňským 36,8 mld. Kč) a tím byl nižší i průměrný denní objem reinvestovaných prostředků (18,7 mld. Kč proti 36,4 mld. Kč). Souvisí to s méně příznivým vývojem salda státního rozpočtu v průběhu čtvrtletí a poklesem stavu netermínovaných vkladů SFA. Průměrné denní saldo státního rozpočtu za 1. čtvrtletí letošního roku bylo schodkové (-2,6 mld. Kč), zatímco v loňském 1. čtvrtletí bylo průměrné denní saldo přebytkové (+1,5 mld. Kč). Meziroční pokles průměrného denního zůstatku na účtech státních finančních aktiv byl vykázán ve výši 14,7 mld. Kč, a byl ovlivněn poklesem prostředků na umořovacím účtu získaných emisemi státních dluhopisů o 10,9 mld. Kč, zatímco zůstatky na účtech účelových prostředků ve svém souhrnu mírně vzrostly - o 148 mil. Kč (poslední dva údaje jsou koncové stavy, nikoli průměrné denní):

	v mil. Kč					
	Saldo běž. hospod. SR	Zůstatky účtů FÚ a SF	Netermínované vklady SFA	Souhrnný účet SP	Financování SP	Celková pozice SP
	1	2	3	4=1+2+3	5	6=4+5
průměrné denní stavy (počítáno na pracovní dny)						
leden - březen 2005	-2 645	5 202	16 478	19 035	-18 706	329
2004	1 487	4 148	31 172	36 807	-36 405	402
rozdíl	-4 132	1 054	-14 694	-17 772	17 699	-73

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až březnu letošního roku **představoval 19,0 mld. Kč** a proti loňskému 1. čtvrtletí se snížil na téměř polovinu (o 17,8 mld. Kč). Tvořily jej průměrný denní schodek státního rozpočtu (-2,6 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech sdílených daní finančních úřadů a státních fondů (+5,2 mld. Kč) a průměrný denní zůstatek na účtech netermínovaných vkladů státních finančních aktiv (+16,5 mld. Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 18,7 mld. Kč** (ve stejném období minulého roku to bylo 36,4 mld. Kč). Průměrný denní **stav volných** (nevyužitých) **prostředků** na souhrnném účtu tak činil **0,3 mld. Kč** a proti stejnému období minulého roku se snížil o jednu čtvrtinu.

Výnosy z operací při řízení likvidity s poukázkami ČNB (účet operace na finančním trhu) od počátku roku do konce března představovaly 115 mil. Kč (ve stejném období roku 2004 činil 171 mil. Kč), **náklady na státní pokladniční poukázky** dosáhly necelých 8 mil. Kč (v roce 2004 nebyly zaznamenány).